

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Zorou Šmolkovou ve věci

žalobkyně: **K. P.**

proti

žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, Smíchov, 150 00 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 1. 2018, o zamítnutí námitek a potvrzení
rozhodnutí žalované ze dne 26. 10. 2017, o **invalidním důchodu**,

takto:

I. Žaloba **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou doručenou Krajskému soudu v Ostravě dne 12. 3. 2018 domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 17. 1. 2018, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“),

Shodu s prvopisem potvrzuje

kterým žalovaná zamítla námitky žalobkyně a potvrdila své rozhodnutí ze dne 26. 10. 2017, jímž zamítla žádost žalobkyně o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu.

2. V žalobě žalobkyně namítala, že rozhodnutí není správné, neboť žalovaná neposoudila zdravotní stav a pracovní schopnost žalobkyně komplexně, když podle názoru žalobkyně její pracovní schopnost poklesla o více než 70%; zdůraznila, že je vyučená prodavačka, svou práci pro schizoafektivní poruchu však nemůže vykonávat již více než 10 let.
3. Žalovaná poukázala na posudkové závěry jak posudkových lékařů, tak posudkové komise a navrhla zamítnutí žaloby.
4. U jednání oba účastníci řízení na svých procesních stanoviscích setrvali. Žalobkyně zdůraznila, že není schopna bez pomoci vycházet z domu, provádět základní práce, s ohledem na plánovanou operaci kotníku již nyní špatně chodí a po operaci v dubnu 2019 bude v chůzi delší dobu limitována. Není podle svého názoru schopna výkonu jakékoliv práce.
5. Krajský soud poté, co zjistil, že žaloba byla podána včas ve lhůtě dvou měsíců po doručení písemného vyhotovení rozhodnutí žalované žalobci, tedy v souladu s ustanovením § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s. ř. s. v mezích žalobních bodů.
6. Z připojeného posudkového spisu žalobkyně krajský soud zjistil, že žalobkyně je vyučená prodavačka. Byla uznána plně invalidní od ledna 2008, pak od dubna 2009 částečně invalidní v prvním stupni a od února 2017 invalidní v II. stupni. Dne 18. 9. 2017 požádala o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu. Posuzující lékařka Okresní správy sociálního zabezpečení Ostrava, MUDr. D. Z., dne 19. 10. 2017 shledala zdravotní stav žalobkyně nepříznivým podle § 26 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) a žalobkyni invalidní v druhém stupni podle § 39 odst. 2 písm. b) zákona o důchodovém pojištění. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položce 3 písm. d) přílohy k vyhlášce 359/2009 Sb. (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“), schizoafektivní porucha, s poklesem pracovní schopnosti o 55 %.
7. Na základě tohoto posudku rozhodla žalovaná dne 26. 10. 2017 o zamítnutí žádosti žalobkyně s tím, že jí nadále náleží invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně námitky, ve kterých zdůraznila, že bez pomoci není schopna prakticky vyjít z domu kvůli úzkosti a je odkázána na pomoc druhých při běžných nákupech a pochůzkách; posudková lékařka jí neřekla, co s jejím postižením vůbec může dělat.
8. Dne 11. 1. 2018 vypracovala posuzující lékařka České správy sociálního zabezpečení, MUDr. M. H., posudek se shodným závěrem, že u žalobkyně jde o invaliditu druhého stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) zákona o důchodovém pojištění. Za rozhodující příčinu pracovní neschopnosti uvedla schizoafektivní poruchu depresivní typ, postižení těžké, tedy

zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položce písm. d) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, s poklesem pracovní schopnosti s ohledem na kolísání stavu ve středu daného rozmezí 50 – 60%, tedy 55 %. Na základě tohoto posudku rozhodla žalovaná napadeným rozhodnutím.

9. Z posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) ze dne 8. 6. 2018, který krajský soud nechal v průběhu řízení o žalobě vypracovat, krajský soud zjistil, že posudková komise ve složení z předsedy komise, dalšího lékaře z oboru psychiatrie a tajemnice, považovala za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti rovněž schizoafektivní poruchu depresivní typ, postižení těžké, tedy zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položce 3 písm. d) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, s poklesem pracovní schopnosti s ohledem na kolísání stavu ve středu daného rozmezí 50 – 60%, tedy 55 %. Zdravotní postižení podle posudku není takového stupně závažnosti a rozsahu, aby odůvodňovalo hodnocení podle kapitoly V. položky 3 písm. e) vyhlášky, protože se nejedná o zvlášť těžké psychické postižení, nejsou přítomny znaky u této položky uvedené. Žalobkyně je neschopna práce psychicky náročné, s vyššími nároky na soustředění, na paměťové úkoly a v nočních směnách, je však nadále schopna vykonávat práce v dělnické profesi.
10. Vzhledem k námitkám žalobkyně a předloženým zprávám, kde již od roku 2017 je v každém nálezů uvedeno zhoršení stavu, krajský soud požádal posudkovou komisi MPSV v Brně o zpracování srovnávacího posudku, což tato učinila dne 5. 12. 2018, a ve složení z předsedy komise, posudkového lékaře s odborností psychiatrie a tajemnice, dospěla ke shodnému závěru, jako při předchozím posouzení. K žalobkyní zdůrazněnému zhoršení zdravotního stavu komise uvedla, že se jedná o udávané zhoršení v rámci těžké poruchy, nejedná se o posudkově významná kolísání zdravotního stavu, kdy se jedná o reakci na stresové situace – neurotickou poruchu. Objektivní psychiatrický nález je opakovaně ve shodě, bez objektivizovaného zhoršení, bez nutnosti přeléčení za hospitalizace event. úpravy medikace. U žalobkyně se tak jedná o schizoafektivní poruchu – těžké postižení a nejedná se o zvlášť těžké postižení s trvalou psychotickou nebo reziduální symptomatikou těžkého stupně.
11. Rozhodnutí správního orgánu o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Podle § 8 odst. 9 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „zákon o OPSZ“), zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely námitkového řízení posuzuje ČSSZ, a podle § 4 odst. 2 zákona o OPSZ, pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění je posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí; za tím účelem Ministerstvo práce a sociálních věcí zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu dotčených rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudků, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna.

Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se posudková komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí v dvouinstančním řízení, jsou zejména na její rozhodnutí v námitkovém řízení kladeny nároky na jasnost, srozumitelnost a úplnost odůvodnění (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne ze dne 7. 9. 2011, č. j. 6 Ads 99/2011 - 43).

12. Náležitosti posudku upravuje v ustanovení § 7 vyhláška č. 359/2009 Sb. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž účel posouzení a datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výsledek posouzení zdravotního stavu a míru poklesu pracovní schopnosti se stanovením, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, procentní míru poklesu pracovní schopnosti, stupeň invalidity, den vzniku invalidity, resp. den změny stupně invalidity nebo den zániku invalidity. Obligatorní náležitostí posudku je rovněž odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti. V případě, že se jedná o odnímání pobírané dávky důchodového pojištění podmíněné dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem nebo obdobně také přiznání nižšího stupně invalidity, je posudková komise MPSV ČR povinna přesvědčivě odůvodnit, v čem spočívá zlepšení nebo stabilizace zdravotního stavu pojištěnce při porovnání s obdobím, kdy odnímaná dávka byla přiznána, případně zda odnímaná dávka nebyla přiznána na základě posudkového omylu (viz k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 3 Ads 45/2008 - 46). Jde-li přitom alespoň o invaliditu prvního či druhého stupně (tedy pokles pracovní schopnosti v rozmezí nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 69 %), musí posudek obsahovat rovněž tzv. pracovní rekomandaci, tedy doporučení stran vhodného druhu práce, kterou je pojištěnec schopen při svém zdravotním postižení vykonávat (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2012, č. j. 4 Ads 19/2012 - 18).
13. V posuzované věci si krajský soud vyžádal shora specifikovaný posudek a posudek srovnávací posudkové komise MPSV v Ostravě a Brně. Z jejich obsahu vyplývá, že posudkové komise jednaly a rozhodovaly v řádném složení, za přítomnosti specialisty s odborností psychiatrie, tedy lékaře z oboru nemoci, která je dominantní v dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu žalobkyně, žalobkyně byla jednání komise v Ostravě přítomna, nebyla přítomna jednání komise v Brně, byla seznámena se složením komisí a také seznámena se základním výčtem podkladů, které měly komise k dispozici. Podle názoru krajského soudu mají oba posudky, které dospěly k témuž závěru, všechny shora uvedené náležitosti a splňují podmínku úplnosti a přesvědčivosti, posudkové komise se vypořádaly se všemi rozhodujícími skutečnostmi a své posudkové závěry náležitě a srozumitelně odůvodnily a posudky nevzbuzují žádné pochyby. Pochyby nevzbuzuje ani závěr posudkové komise v Brně, podle které přechodná zhoršení zdravotního stavu žalobkyně nevedla k nutnosti hospitalizace a změně medikace, což žalobkyně vyvracela zprávou své lékařky z oboru psychiatrie, podle které v listopadu 2018 ke změně medikace

došlo, a námitkou, že se léčby s hospitalizací nepodrobila z důvodu plánované operace kotníku. Zdravotní stav žalobkyně byl totiž posuzován ke dni napadeného rozhodnutí, tedy k 17. 1. 2018, neboť soud je povinen podle § 75 odst. 1 s. ř. s. napadené rozhodnutí přezkoumat podle skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů, v posuzované věci tedy podle zdravotního stavu žalobkyně zpětně ke dni rozhodování žalované. Případné změny ve zdravotním stavu žalobkyně, které nastaly později, není možno zohlednit, a proto k nim nemohla přihlídnout ani posudková komise. Soud proto nevyhověl návrhu žalobkyně na zpracování dalšího srovnávacího posudku, neboť pro jeho zpracování není nyní důvod; změna zdravotního stavu žalobkyně, která by nastala po vydání napadeného rozhodnutí, by mohla být důvodem pro podání nové žádosti o změnu výše invalidního důchodu a nikoliv pro změnu napadeného rozhodnutí, a není zde ani rozpor v posudkových závěrech, resp. rozpor mezi posudkovými závěry a jinými prokázanými skutečnostmi, který by bylo nutno odstranit. Krajský soud tak dospěl k závěru, že žalobkyně byla k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní, přičemž šlo o invaliditu druhého stupně. Podle ustanovení § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je totiž pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Podle odstavce 2 téhož ustanovení, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu I. stupně, jestliže poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu II. stupně a jestliže poklesla nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu III. stupně. Pokles pracovní schopnosti u žalobkyně činil 55 % a tento závěr jednoznačně vyplývá z citovaných posudků posudkových komisí MPSV; v tomto směru se závěry posudkových komisí zcela shodují jak se závěry posudkového lékaře OSSZ, tak se závěry posudkového lékaře žalované, a žalobkyně nepředložila žádný důkaz, který by tyto konzistentní závěry zpochybnil. Posudkoví lékaři se shodli na tom, že stav žalobkyně odpovídá postižení uvedenému v kapitole V. (duševní poruchy a poruchy chování), položce 3 (schizofrenie, schizofrenní poruchy a poruchy s bludy), písmene d) (těžké postižení, častější ataky, mezi atakami přetrvává závažná reziduální symptomatika, výkon některých denních aktivit podstatně narušen), se kterým je spojena míra poklesu pracovní schopnosti 50 – 60 %, přičemž míra poklesu pracovní schopnosti u žalobkyně byla stanovena na 55% s ohledem na kolísání stavu. Nedosahovala tak 70 %, což odpovídá invaliditě třetího stupně.

14. Jelikož u žalobkyně ke dni napadeného rozhodnutí šlo o druhý stupeň invalidity, napadené rozhodnutí je správné a žaloba není důvodná; krajský soud ji proto v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
15. V řízení byla plně procesně úspěšná žalovaná, které však v souladu s ustanovením § 60 odst. 2 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo; procesně neúspěšná žalobkyně právo na náhradu nákladů řízení nemá.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně. Podmínkou řízení o kasační stížnosti

je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 6. února 2019

JUDr. Zora Šmolková
samosoudkyně